

Vestleb TPI tootmispraktika juhataja A. TOOMSOO

Kõrgema hariduse ökonoomika ja insener-tehniliste erialade töötajate harimisest võtab osa tunduvalt laiem ringkond kui kõrgem õppeasutus. Ka käitised kohustuvad kaasa aitama kõrgema haridusega kvalifitseeritud tööjõu tootmisele.

TPI-s õpetatakse alates 1974. aasta septembrist 26 eriala. Kutsealade jaotuses energeetikuid, elektrikuid, mehaanikuid, ehitajaid ja majandusteadlasi. Enamikul erialadel rahuldatakse ministriteeriumide nõudmised kõrgema haridusega inseneride ja ökonomistide järele. Rahuldama jääb vajadus spetsialistide järele masinaehituse tehnoloogia, metallilõikepilkide ja instrumentide, raadiotehnika, autotranspordi ja mõnedel teistel erialadel.

1974. aastal asub meie vabariigis tööle 2132 kõrgema haridusega spetsialisti, neist TPI päevase õppevormi lõpetanud inseneri ja ökonomiste 695. Kõige rohkem TPI lõpetajaid — 53 — saab oma esimese töökoha ehitusorganisatsioonides ja ehituse projekteerimise instituutides. Autotranspordi ja Maanteede Ministriõnne organisatsioonides läheb 38 lõpetajat, põllumajandusse 37, kohalikkude tööstusse 36. Teaduste Akadeemia instituutidesse läheb tööle 23 TPI lõpetajat.

NOORE SPETSIALISTI

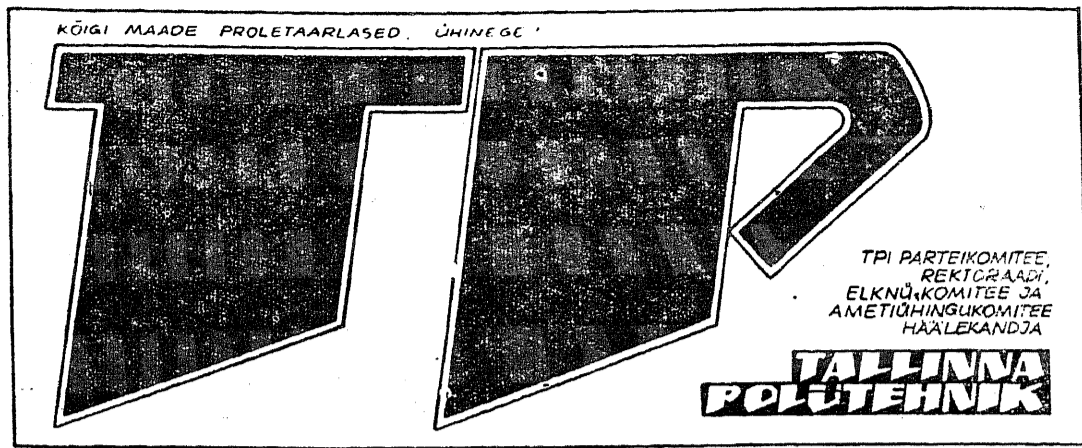
Kõrgema haridusega spetsialisti kujundamine on pikaajaline protsess. Kvalifitseeritud tööjõu ettevalmistamine jaguneb kahte ossa: teoreetiliste teadmiste omandamine instituutides ja praktiliste kogemuste ning vilumuste saamine praktikakäitistes. See kohustab ühelt poolt instituuti kateedreid ja teiselt poolt praktikakäitisi tihedaks koostööks eesmärgiga valmistada ühiselt ette parema kvaliteediga insener-majandusalast kaadrit rahvamajanduse enamike harude tarvis.

Tavaliselt on esimesel ja teisel kursusel õppepraktika, kolmandal ja neljandal tootmispraktika ning viiel ja kuuel kursusel (olenevalt erialast) diplomieelne praktika. Kõikide praktikate vältel kinnitavad üliõpilased õpitud teoreetilisi teadmisi.

Tootmis- ja diplomieelne praktika toimub peamiselt väljaspool TPI-d. Kuna TPI-l puuduvad vajalikud töökojad, siis on hakatud ka õppepraktikat üha enam läbi viima väljaspool instituuti. Seega laieneb veelgi praktikakäitiste osa kvalifitseeritud tööjõu ettevalmistamisel.

TPI üliõpilaste praktikabaasid asuvad põhiliselt Eesti NSV-s lgal erialal või kateedril on ka 1—2 praktikabaasi mõnes teises liiduvabariigis. Igal teaduskonnal (seni veel välja arvatud ehitusteaduskond) on ka 1—2 baasi välisriikides. Selline praktikabaaside paiknemine on õige ja vajalik nii üliõpilastele kui ka õppejõududele. Nii on tulevastel inseneridel ja ökonomistidel võimalik paremini sammu pidada liiduvabariikide ning välisriikide tööstuse, energeetika, keemia, transpordi, ehituse, majanduse jm. küsimustega. See on ka hea internatsionaalse kasvatuse, sõpruse ja koostöö vorm.

Meie vabariigis on raske leida käitist, kus poleks praktikal viibinud TPI üliõpilasi. Viimasel aastatel on praktikabaasid kujunenud ka mitmed kolhoosid ja sovhoosid. Parimaiks praktikakäitisteks on siiski olnud suuretvõtted nagu Balti

TPI PARTEIKOMITEE,
REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA
AMETIÜHINGUKOMITEE
HAALEKANDJA

**TALLINNA
POLYTEHNIKA**

Nr. 28 (758)

Reedel, 25. oktoobril 1974

XXVI AASTAKAIK

SEJ, Eesti SEJ, tehased «Punane Kunda», «Volta», «Ilmarine», Võru Gaasi- ja alusainetehas, Maardu Keemiakombinaat, Eesti Paberitööstus, Ehitusministeeriumi ja EKE ehitusorganisatsioonid, M. Kaliniini nim. Elektrotehnikatehas, H. Pöögelmanni nim. Elektrotehnikatehas, ETKVL ettevõtte, Tallinna Ekskavaatoritehas, Kohtla-Järve Põlevkivitöötlemise Kombinaat, Autotranspordi ja Maanteede Ministriõnne automajandid ja teedevalitsused, koondise «Eesti Põllumajandustehnika» ettevõtte, teeninduskombinaadid («Täht», «Edu», «Säde», «Valk», «Kiir» jne.), koondised «Baltika» ja «Marat», Tallinna ja Pärnu piimakombinaadid, masinatehased, kalakombinaadid, Balti Laevaremonditehas, tootmis-koondis «Ookean», Tallinna Liha- ja Konservikombinaat, vabrik «Kalev», V. Klementi nim. Ömblustootmiskoondis, paljud ühiskondliku tootlustamise ettevõtte, vabariiklik trust «Eesti Elektrivõrkude Ehitus» jne.

Teistes liiduvabariikides on kujunenud heades praktikabaasideks «Torezantratsiit» Donetskis, Lihhatšovi nim. Autotehas Moskvas, Moskva Leninliku Komsomoli nim. Autotehas, Volga Autotehas Togliattis, ENERGOMAS, «Vibrator», Kirovi nim. Jahukombinaat ja «Elektrosila» Leningradis, Minski Kellatehas, «Elektron» Jere-

ETTEVALMISTAMINE

vanis, Popovi nim. Raadiotehnikatehas Riias, Siauliai Televisioritehas, Tiraspoli Põllumajanduskoolis, Kedanjai Keemiakombinaat Leedu NSV-s, Novotšerkasski Sünteetiliste Produktide Tehas, Kiievi ja Vilniuse ehitusorganisatsioonid. Praktikal on viibitud ka Tšehhoslovakkia SV, Poola RV, Ungari RV ja Saksa DV käitistes.

Kokku oli TPI-l möödunud (1973/74) õppeaastal sõlmitud lepinguid 580 praktikakoobjektiga, diplomieelset praktikal 331 ja suvisel tootmis- ning õppepraktikal 249 lepingut. Välisriikides oli praktikal kokku 8 gruppi 104 üliõpilasega, keda juhendasid 16 õppejõudu. Väljaspool Eesti NSV-d viibis diplomieelset ja tootmispraktikal 444 üliõpilast (s. o. umbes 20%). Võrreldes ülemöödunud õppeaastaga on välisriikides praktikantide arv suurenenud 25 protsenti.

Tootmis- ja diplomieelse praktikaga ajal ning väljaspool instituuti toimuvatel õppepraktikal on üliõpilastel kaks juhendajat: üks TPI-st ja teine praktikakäitise. Üliõpilane on praktikakäitise kollektiivi täieõiguslik liige. Tal on antud kollektiivi liikme kõik kohustused ja õigused. Praktikakäitise administratsioon ja ühiskondlikud organisatsioonid juhendavad ja suunavad üliõpilast praktikal juhendist ja käitise sisekorra eeskirjadest lähtudes.

Õppepraktikal töötavad üliõpilased põhiliselt töölistena nende poolt õpitaval erialal.

Tootmispraktikal, olles omandanud juba tootmistehnoloogia saladused, osalevad üliõpilased nooremate töödejuhatajate (s. o. meistrite) dublantidena, sageli aga ka vahetult meistritena, laborantidena, ökonomistidena, raamatupidajatena, inseneridena jne. Diplomieelset praktikal, mida nimetatakse ka uurimispraktikaks, kogub üliõpilane põhiliselt diplomitöö kirjutamiseks vajalikke andmeid, teeb katseid ja analüüse, töötab ka dublandina või täidab ise mõnd ametikohta.

PRAKTIKA-KÄITISES

Seega saab osa praktikante palgalise koha või jagab kahepeale üht kohta. Nii näiteks töötas mullusel diplomieelset praktikal inseneri, tehniku, ökonomisti jne. palgalisel kohal umbes 40 protsenti diplomandidest. Tulevasel töökohal oli diplomieelset praktikal 48,4 protsenti lõpetajast. Allakirjutatu arvates võib neid protsente pidada suhteliselt heades. Kogemused on näidanud, et tasulisel praktikal olles on praktikandi töö tunduvalt efektiivsem, ta lülitub paremini tootmiskollektiivi, praktikandi juhendamine ja suunamine praktikakäitise poolt on konkreetsem ning praktikandi huvi töö vastu on suurem. Tõuseb ka praktikandi tööviljakus. Seega tuleks igati soodustada üliõpilastele praktikaperioodil palgaliste töökohtade andmist.

(järgneb)

VÕTKEM AKTIIVSELT OSA DOONORITE PÄEVAST!

Tänu õigeaegsetele operatsioonidele koos vereülekannetega päästavad meie tublid arstid iga päev elu paljudel rängalt vigastatud või raskesti haigestunud nõukogude inimestel. Et veri on elav kude ja seda pole seni veel võimalik sünteetiliselt toota, siis saavad siin aidata ainult inimesed-doonorid, kes vabatahtlikult loovutavad väikese osa oma verest kaaskodanike tervise taastamiseks.

Doonoriks võib olla iga 18—55-aastane terve inimene. Et inimese vere hulk moodustab umbes 7% tema kehakaalust, siis sellest 200 grammi loovutamise ei too kaasa mingisuguseid häireid organismi talitluses.

Siirast inimlikust soovist aidata päästa meie kaaskodanike elu on sel aastal andnud tasuta verd 141 meie kollektiivi liiget.

Käesoleval ajal, mil verevajadus on suur, on väga oluline,

16. okt. toimus MAJANDUSTEADUSKONNA ARUANDLUS-VALIMISKOOSOLEK, kus aruande esitas parteiorganisatsiooni sekretär sm. A. Halling.

Koosolek tunnistas parteiorganisatsiooni töö aruandeperioodil rahuldavaks ja valis uue büroo koosseisus:

- A. Halling (sekretär)
- S. Dokelin
- A. Koik
- A. Jašman
- J. Toomaspoeg
- E. Lageda
- K. Veiner
- J. Smigunov
- M. Maidre

TPI AMETIÜHINGU KONVERENTS

Reedel, 18. oktoobril toimus TPI aulal TPI ametiühinguorganisatsiooni XXII konverents. Ettekandega ametiühingu tööst aruandlusperioodil esines TPI a/ü komitee esimees L. Hansalu. Ettekandes leidsid äramärkimist tõised saavutused, milleni jõuti aruandlusperioodil. Sotsialistliku võitlusega on suudetud hõlmata kogu instituut. On loodud võimalused kultuuriliseks eneseharimiseks KOGU TUDENGGKONNALE (nende võimaluste ärakasutamine on kahjuks jälle omaette küsimus). Tunduvalt paranenud ja ühtlustunud on töö teaduskonniti. Uuele tasemele viimise staadiumis on aktiivi väljaõpe.

Ei mindud mööda ka olulistest puudustest, mis ametiühinguorganisatsiooni töös siiski veel esinevad. Mainiti üliõpilaste õppeedukust, mis osalt ikka jätab soovida. Juttu oli mõningate üliõpilaste ja instituudi töötajate ebaväärika käitumise juhtudest. Räägiti ka mitterahuldavatest tingimustest ühiselamutes ja märgiti ära, et üliõpilaste ja töötajate tootlustamine on halvenenud.

Sõnavõttudega esinesid mitmed instituudi õppejõud ja üliõpilased. Toodi välja aktuaalseid küsimusi ja esitati mitmeid asjalikke ettepanekuid.

Konverentsil käisid
IVO KARLEP (TM-51) ja
PAUL OJA (LE-51)

20. oktoobril oli toiduainete tööstuse töötajate päev.

Toiduainete tehnoloogia kateedri dots. k. t. E. Siimar ja laborant E. Margna määravad seotud laktaasi aktiivsust.

P. Raukase foto.

et doonorlusest võtaks osa võimalikult palju inimesi. Verd saab anda kõige soodsamini TPI doonorite päeva puhul meie arstlikus tervishoiu-

punktis — Akadeemia tee 5, esmaspäeval, 28. oktoobril s. a. kella 9—11. Võtkem siis aktiivselt osa sellest doonorite päevast!

T. MASING, ELKNÜ TPI komitee sekretär; A. SEPP, audoonor; O. KUZNETSOVA, TPI arstipunkti juhataja; A. LAUR, Punase Risti Seltsi TPI algorganisatsiooni esimees.

Kaheksa tudengit Saksa DV-s, kahest õppejõust rääkimata

Dresden. Zwingeri lossi õues.

Kes tuli, ei kahetse

Juba mitu päeva varem kutsus kuulutus teadetehavilil kõiki asjast huvitatuid kuulama statistika ja raamatupidamise kateedri dotsendi Ain Ruuveti reisimuljeid sõidust Vahemere- maadesse.

Muretsemise kutsed, kogunesime «Eva»-klubisse. Külalastajaid ootasid maiustustega kaetud kohvilauad. Kohad sisse võtnud, olime põnevusega valmis kuulama järgnevat jutustust. Juba algusest peale tekkis sm. Ruuveti ja kuulajaskonna vahele tihe kontakt, oli kuidagi õdus ja kodune tunne. Kuulsime hu-

vitavaid seiku reisist ja üldse sellest, kuidas Vahemere- maades elu korraldatud on, sealsetest kommetest ja traditsioonidest. Esitati hulgaliselt küsimusi.

Pärast üldist juttu vaatasime värvilisi diapositiive ühe või teise konkreetse juhtumi kohta. Nende juurde käivad täiendavad selgitused olid kohati väga humorilised ja see lõi lõbusa meeleolu. Vahepeal, kui aparadile puhkust anti, vaatasime kaasatoodud suveniire, lehitseme albumeid.

KÜLLI KUIVJÕGI
KO-11

**TULE
LAULMA
TPI
AKADEEMILISSE
MEESKOORI**

On sul kunagi olnud sada sõpra, kes sind hädas aitavad ja sulle meeldivat seltsi võivad pakkuda? Kui ei, siis leiad sa need sõbrad endale TPI akadeemilises meeskoris. Selleks et sa teaksid üht-teist meie kollektiivist, väike ülevaade koori tegemistest.

HEI,

Et üks üliõpilasmeeskoor 28 tegevusaasta jooksul nii mõndagi korda on jõudnud saata ja paljudes kohtades käinud ka, selles ei kahtle vast keegi. Et sind kui tulevast koori liiget huvitab rohkem, mis ees ootab, siis sellest.

Selle laulu aasta teisel poolel toimub rahvusvaheline koorifestival «Tallinn 75», kuhu pääseb meie vabariiki esindama igast kooriliigist üks. Nende kooride selgitamiseks toimub vabariiklik eelvoor, milleks ettevalmistumine käib praegu täie hooga. Eelmisel vabariiklikul festivalil oli meie koor esimeste hulgas, tahame sinna jõuda ka tänava. Ees seisab ka võistlusalamine, seal saavutatud tulemuste järgi aga jaotatakse koorid klassidesse. Kõrgema

klassi omamine teadagi toob kaasa «roheline tee» kontsertreisideks ja muudeks toredateks üritusteks.

Südasuvel on tulemas laulupidu oma ülevuses ja seda magusat kripeldust, mis poeb hinge, kui sammud osavõtjate rongkäigus või laulad hiiglakaares all, tunneb küll ainult laulja.

NOORMEES!

Tudengitele võiks sedagi öelda, et osavõttu taidluskollektiivi tööst loetakse nüüd ühiskondliku töö tegemiseks, mille kohta ka vastavad arvestusraamatud sisse seatakse.

Ära karda, et oled tulekuga hilineanud, laulud jõuad veel selgeks õppida. Ärgu pejaku tulekut ka lauluhuvilised õppejõud ja teenistujad, sest koori põhikirja järgi võivad kooris laulda instituudis õppivad, õpetavad ja töötavad mehed.

Ootame Sind!

Lugupidamisega TPI AM-i
nimel

VOLDEMAR JAKOBSON
AO-91

Kui olime nädal aega Dresdenis erialase praktikaga tegelenud, algas peaaegu kogu Saksa Demokraatliku Vabariigi lõunaosa läbiv ekskursioon, mille kestel kõik grupi liikmed said ilmataadi tujukuse tõttu vett ja vilet — külmast lõdiseda ning märjaks läbi higistada.

... Rataslaev pladistab vastuvoolu mööda Elbet. Kahel pool kõrguvad allpool metsaga kaetud, kõrgemal täitsa paljad, tuule, vee ja päikese meelevaldas kaljud, mida lõhestavad kanjonid. Püstloodis üle 200 m: see on Saksi-Sveits. Puude vahelt vilksatavad punaste katusetega helekollased majad — kõrtsid, võorastemajad või lihtsalt pansionid. Kui kõnnid mööda niisuguse küla tänavat, tulevad vastu mägironijad, kes riietuselt palju päkapikkudest ei erine. On tunne, nagu oleksid muinasjutus.

Eestlastele omane visadus (ja ka uudishimu) viis meid mööda kitsast ja märga mägirada Bastei kalju tippu, et seal veenduda, kui kaunis on ümberringi.

Raske on öelda, milline külastatud linnadest jättis kõige sügavama mulje:

Meil on oma portselanimuuseumiga ja vanalinnaga, mis linna kohal kõrguvalt lossist

vaadatuna meenutab oma punaste gooti katustega vana Tallinna.

Leipzig oli täielikult uut rüüd saamas — tänavad ja väljakud üles küntud. Leipzigi on väga palju kokku sobitatud uusi ja vanu hooneid: Thomase ja Nikolai vanad kirikud ning raekoda kõrvuti moodsate kaubandus-, messi- ja ülikoolihoonetega. Kordumatu on aga Leipzigi rahvaste lahingus langenuile püstitatud monument, mille tipust (aga sinna on kolm ja poolsada trepiastet) avaneb vaade kogu messilinnale.

Weimar on linnake, millisena tavaliselt kujutatakse ette saksa linnu — heledavärvilised majad tumepruunide puitkarkassidega ning mitmevärviliste aknalaukidega. Kahe maailmakuula kirjamehe — Goethe ja Schilleri majamuuseumid, nende kirjanike elu ja tegevusega seotud paigad, lemmikmeelelahutuspaigad ja nende viimane puhkepaik. Kuivõrd mitmekülgne oli Goethe, selles võis just Weimaris veenduda. Poeet, ühiskonnategelane, mineraal- loog, aednik.

Erfurt. Linn, mida võiks nimetada omamoodi arhitektuuri päriliks — filigraansete puu-

nikerdustega Toomkirik, maju täis ehitatud Kaupmeeste sild ning kirevate skulptuuridega fassaadidest ümbritsetud raekoja plats.

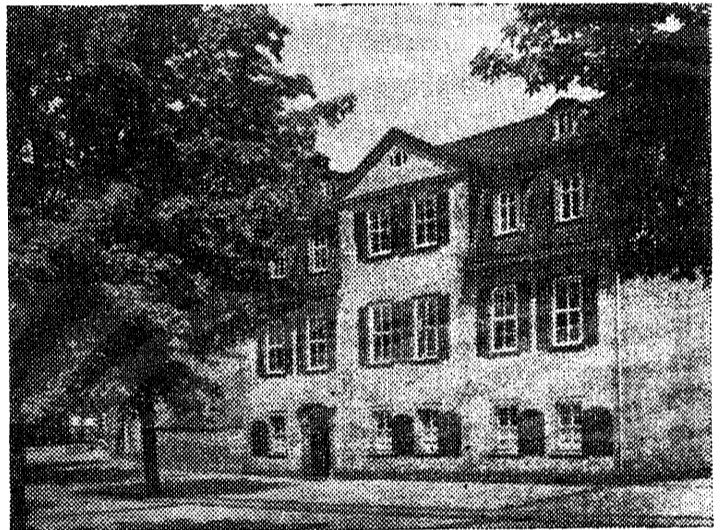
Turistina nendes linnades viibides pakkusid alati erilist huvi vanalinna osad, mis olid suuremad ning paremini hooldatud kui Tallinnas. Sellepärast on meeldiv näha, et ka meil viimasel ajal on hakatud rohkem tähelepanu pöörama vanalinna fassaadile. Muidugi on silmal harjumatu, kuid väga meeldiv vaadata, kui tasased võivad olla kiviparkett-tänavad...

Meie ringreisi lõpp-punktkiks oli aga Berliin, kus saime olla ühe terve päevakese. Berliini uues kesklinnas (Alexanderplatzil) on ehitatud palju uusi kõrgeid hooneid üksteise kõrvale, puuduvat rohelist on püütud asendada lillekastidega. Suurepärane on taastatud Unter den Linden, kus iga hoone on arhitektuuripärl ning ajalooline vaatamisväärsus. Kõrvaltänavatel võib näha varemetes ühiskondlikke hooneid, mille taastamine on edasi lükkatud. Esmajoones ehitatakse elumaju.

ROODE LIHAS
TE-71

Maleva- meenutusi

Kui esitada küsimus, miks keegi malevasse läheb, vaevalt et raha esmaseks seatakse. Rahategemisvõimalusi leidub ju teisigi. Ent pole ka nähtud tudengit, kellele 40 rublase stipendiumi kõrval lisateenistus vajalik poleks. Niisiis tuleb tudeng suvel malevasse, et hästi tööd teha ja selle eest ka vastavat tasu saada. Selge ja lihtne. Ometi leidub meil baasmajandaid, kus levib arvamus, et tudengeid on hea ära kasutada odava abitööjõuna. Siit tuleb ka suhtumine üliõpilasehitajate tööprobleemidesse kui kõrvalise nähtusesse. Sellises olukorras on raske tudengist meistri- rüü midagi mõistlikku korda saata. Kujuneb välja niisugune olukord: baasmajandiga on sõlmitud leping, mille järgi pole ärevuseks põhjust, üliõpilane läheb heade kavatsustega malevasse, ent kohapeal selgub, et tööd ei ole. Pole traktorit, pole tsementi, pole paneele, pole... pole... ja lõpuks pole ka raha. Mida arvavad asjast näiteks Viljandi KEK-i ametihemed, kelle kõik kolm rühma piirkonna pingerida lõpetasid? Selliseid majandaid on veelgi. Tõsiselt vajab EÜE Keskstaabis

Weimar. Schilleri maja.

kaalumist, kas niisuguste šef- fidega edaspidi üldse lepinguid sõlmida.

Meenub maleva lõpp; põlesid suve jooksul ärakantud tööriided. Hetk oli kuidagi nukker ja lõbus ühtaegu. Jäin mõttesse ja nägin vaimusilmas, et ma polegi oma rühmas, et mulle on tehtud ülesandeks järele uurida, kas keegi nendest tulev aastal veel riskib malevasse tulla (olukord rühmas oli eelpool kirjeldatud). Nägin, et nad tulid kõik hanereas, üks-

teise pluuksisabast kinni hoides mulle vastu. Siis küsisin. Rivi peatus hetkeks. Ühest suust lausuti: «Järgmisel aastal läheme kindlasti, katsume paremini teha!»

Ja meist, kõigist malevlastest oleneb see, milline on EÜE 75. Tahaksin, et nihkuksid ka arusaamad tudengite tööst mõnedes ehitusorganisatsioonides.

Siis muudkui hooga järgmisesse malevasse.

IVO KARLEP

HELIMAAILMAST

Seni on meie lehe veergudel kõlanud kitarrikaja ainult koduvabariigi kontserdilavadel. Kuid kaugemalgi maailmas tehakse palju huvitavat, millest meie tudeng tohiks osa saada. Selleks täna paar killukest muusikauudiseid mujalt.

JOHN LENNONIL valmis uus album «Walls and Bridges». «Müürid on, mis inimesi lahutavad, sillad aga taas kokku viivad», ütles John. See idee võlus plaadistamisel kaasa teema ka ELTON JOHN, kelle klaver ja hääl kõlavad palas «Whatever Gets You Through The Night» («Mis eal sul üle

saada aitab ööst»). Ega vastu- teenegi tulemata jäänud. J. Lennon andis omapoolse panuse Eltoni uue singli «One Day At Time» («Ühepäevne päev») stuudiovõtetel, mille teisele küljele mängiti koos biitlite kullafondi kuuluv lugu «Lucy In The Sky With Diamonds» (Lucy teemantidega taevalael). See oli Eltonilt tore sünnipäevakink vanemale kolleegile, kes astus oma 34. eluaastasse.

Kanada muusikast pani taas kõnelema kitarri FRANK MARINO (sünd. 1955. a.), kes oma trioga «Mahogany Rush» näib olevat kauaoodatud järglaseks Jimi Hendrixile. Edu tõi esinema kontsertidel gruppide

«Chambers Brothers» ja «Ted Nugent and The Amboy Dukes» kõrval. Viimaseid ületas ta isegi nende kodulinna Detroiti laval. Kui T. Nugent vastukaaluks näitas, et suudab ä la Jimi kitarri hammastega mängida, tuli isegi see Frankil paremini välja. «Rahvas võib mind süüdistada Jimi jäljendamiseks, aga ma ei hooli suurt sellest,» ütles ta. Loominguline käekiri ja väljendusvahendid (isegi lauluhääl) on äravahetamiseni sarnased. Oma lugudest valmis album «Maxoon», millele peagi järke oodata.

RIHO PAUMANN

